

5. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΟΡΦΩΣΗΣ - Ο ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΚΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑ -Η ΑΘΗΝΑ ΓΙΟΡΤΑΖΕΙ

Μπακάλης Κώστας: history-logotexnia.blogspot.com

➤ Ποιοι εκπαιδευτικοί στόχοι είχαν τεθεί από την αθηναϊκή πολιτεία;

- ✎ Βασικός παιδευτικός στόχος: **η αρμονική ανάπτυξη του σώματος και του πνεύματος.**
- ✎ Παραπληρωματικοί παιδευτικοί στόχοι είναι η ανάπτυξη:
 - ✓ του **καλού γούστου**,
 - ✓ της **ευπρέπειας**,
 - ✓ της **κοινωνικότητας**,
 - ✓ της **οξυδερκούς πολιτικής σκέψης.**
- ✎ Κυρίαρχη θέση έχει επίσης η **μουσική παιδεία.**

➤ Σήμερα ποιοι παράγοντες διαμορφώνουν το γούστο των παιδιών εφηβικής ηλικίας;

- Ποια μαθήματα διδάσκεται ο μαθητής;
- Από ποιον συνοδεύεται στο σχολείο;

➤ Ποιες ειδικότητες δασκάλων υπήρχαν στην Αρχαία Αθήνα;

Ο παιδαγωγός
βοηθάει στο
σπίτι το παιδί
να μάθει
γράμματα και
το συνοδεύει
στο σχολείο.

Ο
γραμματιστής
του διδάσκει
γραφή,
ανάγνωση και
την κατανόηση
των ομηρικών
επών.

Ο κιθαριστής
του διδάσκει
μουσική.

Ο παιδοτρίβης
το εκγυμνάζει.

Ανάγλυφο από βάση επιτύμβιου αγάλματος κούρου, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Στη μέση σκηνή από παλαίστρα με δύο παλαιστές. Αριστερά ένας αθλητής ετοιμάζεται να κάνει άλμα και δεξιά ένας άλλος τακτοποιεί το σκάμμα.

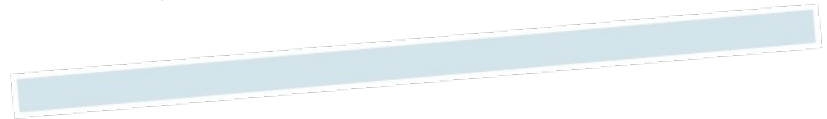
<http://users.sch.gr/ipap/Ελληνικός%20Πολitισμος/Υλικο/Theoria%20arxaia/metafraseis%20a%20gym/a02xm.htm>

Πήλινο αγαλματάκι που απεικονίζει μαθητή να πηγαίνει στο σχολείο με μια πλάκα στο χέρι. Βρέθηκε στην Ερέτρια (Εύβοια), 3ος αιώνας π.Χ. Αθήνα, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

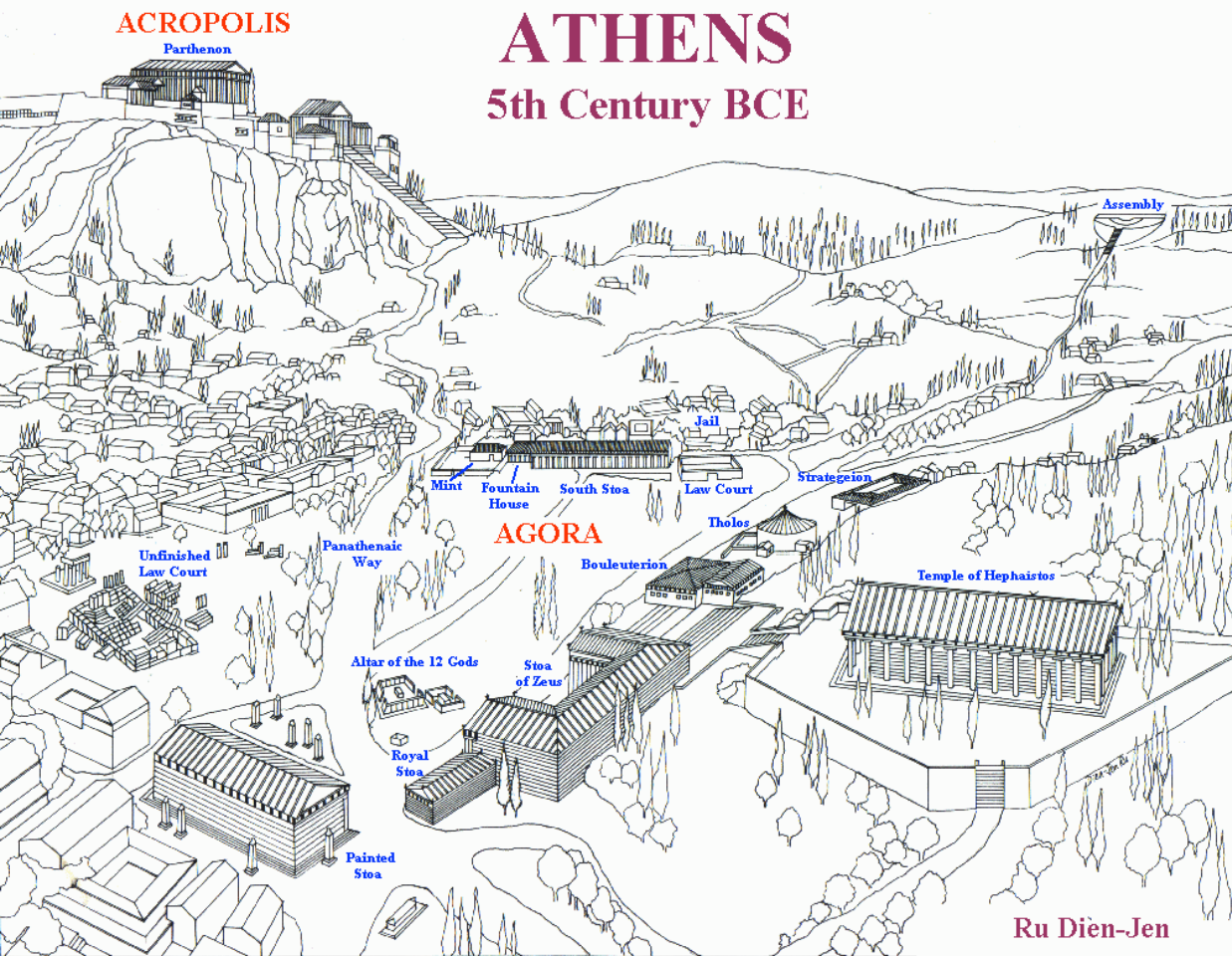

Στην εφηβική ηλικία τα παιδιά των πλούσιων Αθηναίων διδάσκονταν από τους **σοφιστές** τη ρητορική τέχνη.

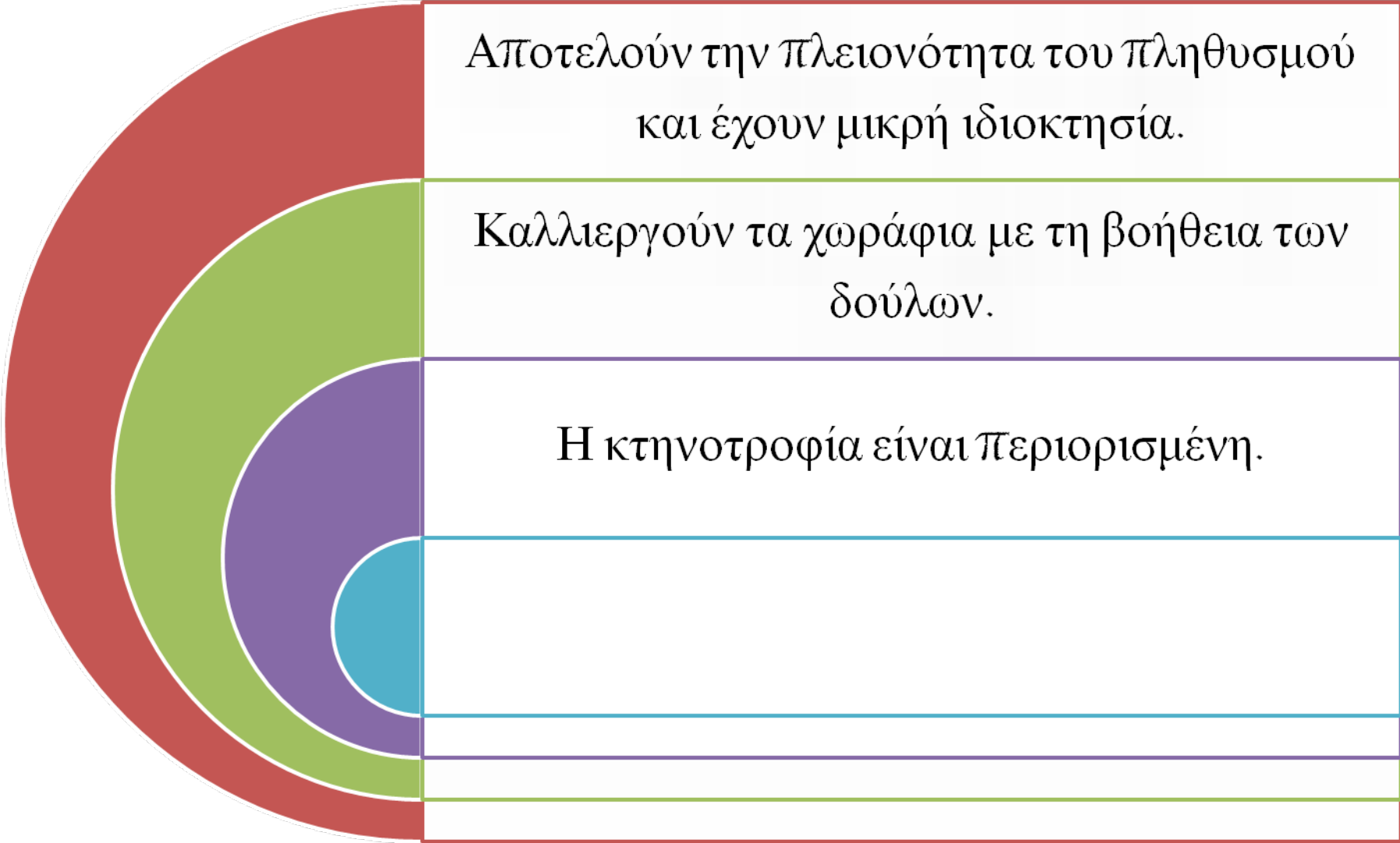
Το πνευματικό κλίμα στην Αθήνα βοηθούσε σημαντικά το νέο να αναπτύξει τους πνευματικούς του ορίζοντες.

Όμως, τον νέο, και ιδιαίτερα τον έφηβο, τον βοηθούσε στη διανοητική και αισθητική του ανάπτυξη **η όλη πνευματική ατμόσφαιρα που κυριαρχούσε στην Αθήνα**. «Ἑλλάδος παιδευσιν» ονομάζει την πόλη ο Θουκυδίδης και αυτή ήταν η πραγματικότητα. Πνευματικό και καλλιτεχνικό κέντρο του ελληνισμού η Αθήνα, παρείχε κάθε δυνατότητα στους νέους να αναπτύξουν όλες τους τις ικανότητες, να διευρύνουν τους πνευματικούς τους ορίζοντες και να αναδείξουν τα όποια ταλέντα τους.

➤ Υπήρχαν αγρότες στην Αθήνα της εποχής του Περικλή;

Αποτελούν την πλειονότητα του πληθυσμού και έχουν μικρή ιδιοκτησία.
Καλλιεργούν τα χωράφια με τη βοήθεια των δούλων.
Η κτηνοτροφία είναι περιορισμένη.

Αποτελούν την πλειονότητα του πληθυσμού και έχουν μικρή ιδιοκτησία.

Καλλιεργούν τα χωράφια με τη βοήθεια των δούλων.

Η κτηνοτροφία είναι περιορισμένη.

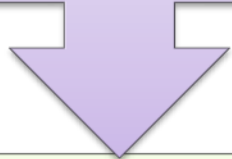

Ζωγράφος του Βρύγου, Βουκόλος (βοσκός αγελάδων)

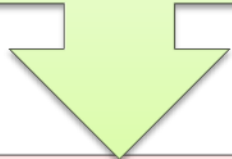
<http://users.sch.gr/ipap/Ελληνικός%20Πολιτισμός/Υλικο/Θεωρία%20αρχαία/metafraseis%20α%20ογym/α03xm.htm>

➤ Τι γνωρίζετε για την ύπαρξη **εργαστηρίων** στην Αρχαία Αθήνα;

Πολυάριθμοι τεχνίτες ζουν κυρίως στην πόλη.

Τα εργαστήρια είναι **ανοιχτά** προς το **μέρος** του **δρόμου** για να προσελκύουν πελάτες.

Τα εργαστήρια και τα μαγαζιά με το ίδιο αντικείμενο εργασίας είναι συγκεντρωμένα στην **ίδια περιοχή** (π.χ. αγγειοπλάστες στον Κεραμεικό).

Ζωγράφος του Χυτηρίου, Χυτήριο μετάλλων

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/metafraseis%20a%20gym/a03xm.htm>

ΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ
ΑΓΑΠΟΥΝ ΤΗ
ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

Διότι καθένας από σας
συχνάζει άλλος σε
μυροπωλείο, άλλος σε
κουρείο, άλλος σε
σκυτοτομείο και άλλος
όπου τύχει και οι
περισσότεροι πηγαίνουν
σε όσους έχουν τα
εργαστήριά τους κοντά
στην αγορά, ενώ
ελάχιστοι πηγαίνουν σε
όσους απέχουν πολύ
από αυτήν.

Λυσίας, Υπέρ του
Αδυνάτου, 20
(μετ. Γ. Κυριαζή)

Ζωγράφος του Αμβρόσιου, Ζωγραφίζοντας γλυπτά

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/metafraseis%20a%20gym/a03xm.htm>

Ζωγράφος του Αμβρόσιου, ψάρεμα

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/metafraseis%20a%20gym/a03xm.htm>

- Μπορείτε να προσδιορίσετε το ρόλο των τριών
εικονιζόμενων προσώπων;

➤ Τι γνωρίζετε για τις εμπορικές δραστηριότητες της Αρχαίας Αθήνας;

- Η αύξηση του πληθυσμού συντελεί στη ραγδαία αύξηση του εμπορίου.

Εισαγωγές:

- ☐ τρόφιμα
- ☐ πρώτες ύλες για τις εργασίες των βιοτεχνών

Εξαγωγές:

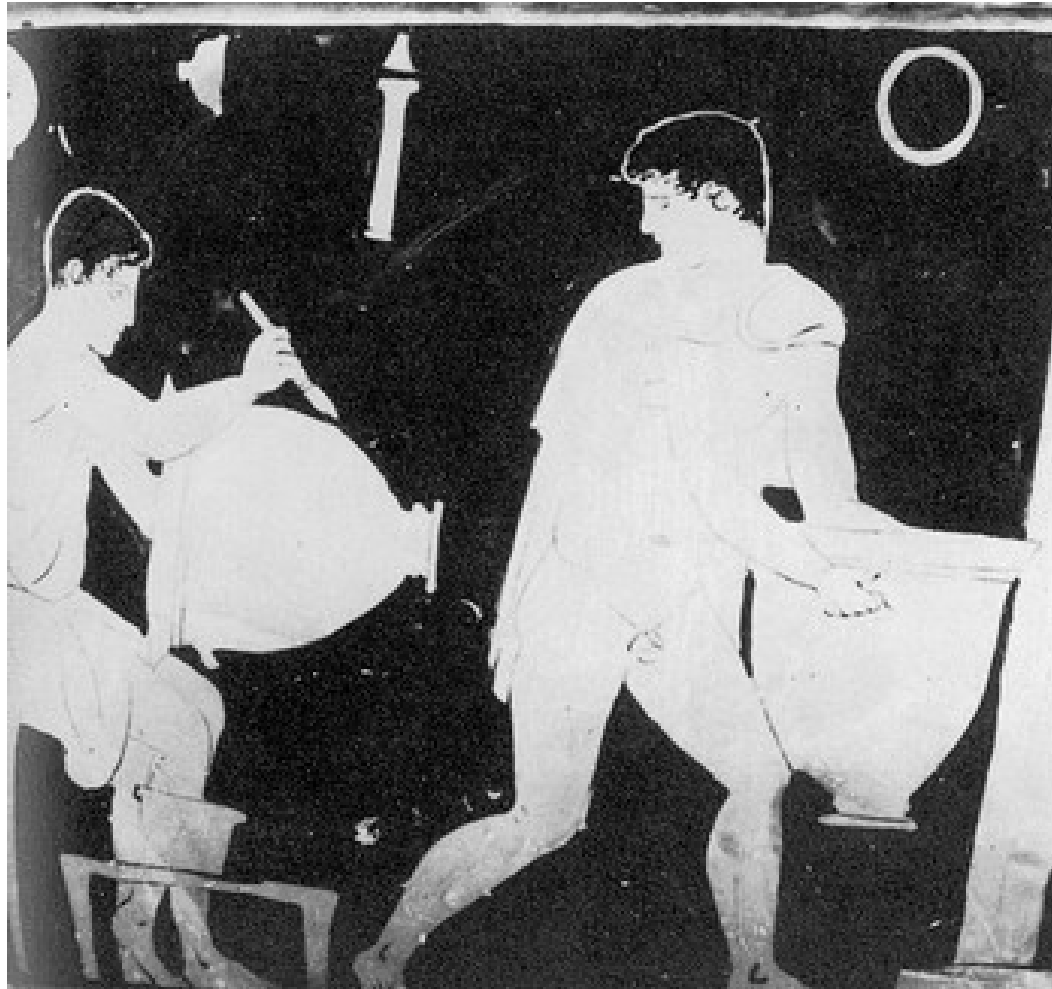
- ☐ υφάσματα
- ☐ όπλα
- ☐ κατεργασμένα δέρματα
- ☐ αγγεία
- ☐ έπιπλα

Εμπόριο: Φωτογραφία από λογισμικό: Δημόσιος κι ιδιωτικός βίος στην Αρχαία Ελλάδα

➤ Μπορείτε να περιγράψετε τη σκηνή;

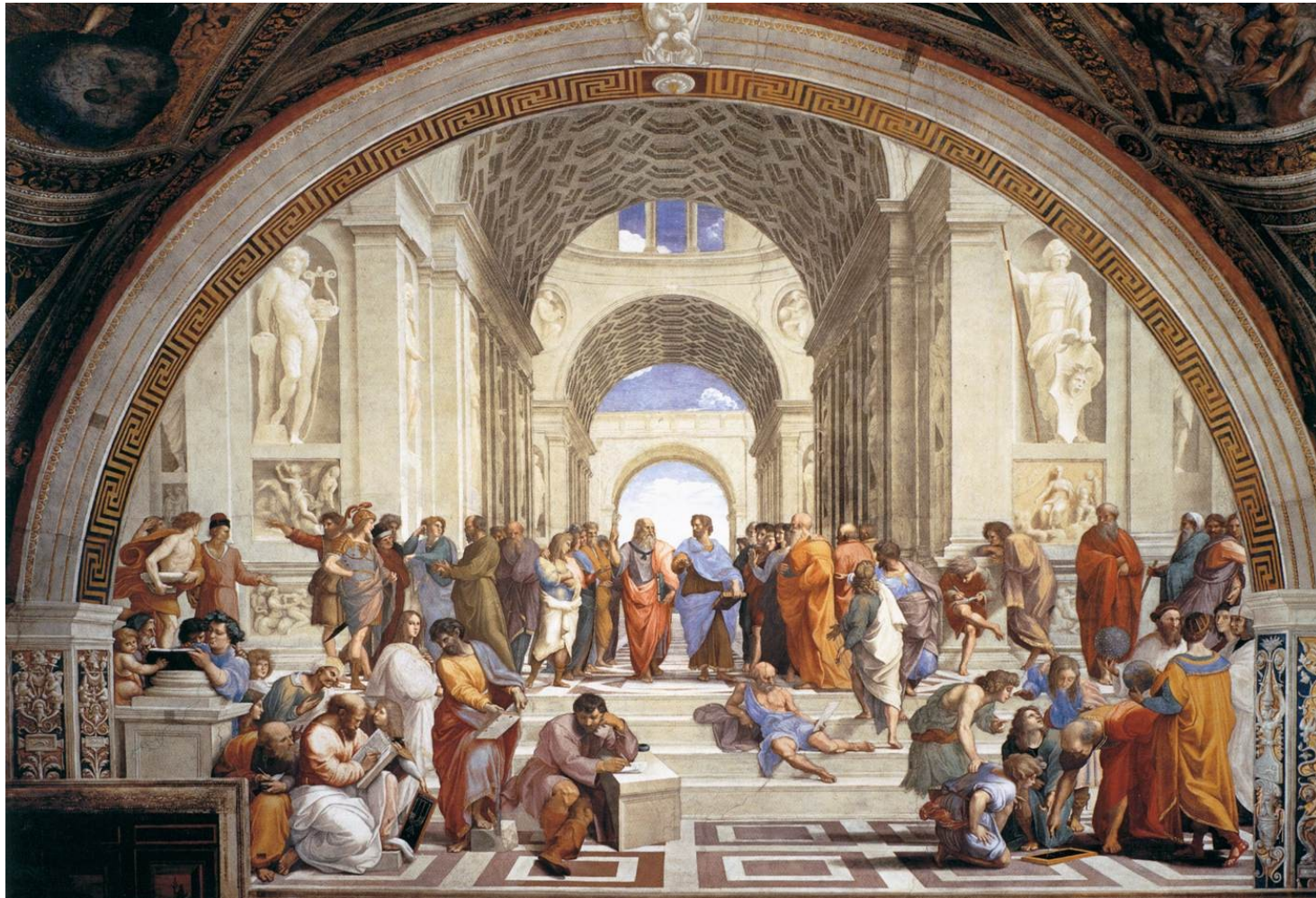

➤ Ποιοι ήταν οι διανοούμενοι της Αρχαίας Αθήνας;

- Στο περιθώριο των επαγγελματικών απασχολήσεων, μια ιδιαίτερη ομάδα, όχι και τόσο ολιγομελής:
 - Διανοούμενοι
 - Καλλιτέχνες
 - Πολιτικοί
- ~ με τις επιδόσεις τους υλοποιούν αυτό που ονομάστηκε

«**Χρυσούς αιών**» της
Αθήνας

RAFFAELLO Sanzio
The School of Athens 1509
Fresco, width at the base 770 cm
Stanza della Segnatura, Palazzi Pontifici, Vatican <http://www.wga.hu/index1.html>

➤ Ποιες γιορτές ξεκούραζαν τους Αθηναίους πολίτες;

- ❑ Τα **Παναθήναια** ήταν η λαμπρότερη γιορτή της πόλης, προς τιμή της Αθηνάς. Τελούνταν κάθε τέσσερα χρόνια.
- ❑ Τα **Μεγάλα** ή **εν άστει Διονύσια** προς τιμή του Διονύσου.
- ❑ Τα **Ανθεστήρια**, αφιερωμένα στο Διονύσιο, ήταν μια γιορτή του κρασιού και της χαράς.
- ❑ Τα **Ελευσίνια** ήταν αφιερωμένα στη Δήμητρα και στην κόρη της Περσεφόνη.

«Ωστόσο και από τους κόπους
φροντίσαμε να βρούμε, όσο γινόταν,
πιο πολλές ξεκούρασες στο πνεύμα, με
το να κρατούμε τη συνήθεια να
κάνουμε αγώνες και θυσίες όλο το
χρόνο μια πάνω στην άλλη, έπειτα και
περιποιημένα σπιτικά για τον εαυτό του
καθένας η ευχαρίστηση που μας δίνουν
αυτά κάθε μέρα, διώχνει μακριά τη
στενοχώρια».

Δρομείς των Παναθηναίων, 530 π.Χ.

Ανάγλυφο της Αθηνάς
(Αθήνα, Μουσείο
Ακρόπολης): Η θεά
σκεπτική με το βλέμμα
προσηλωμένο σε μια
μαρμάρινη πλάκα

➤ Ποιες γιορτές σήμερα σχετίζονται με τις αντίστοιχες αθηναϊκές; (Λάβετε υπόψη τα δεδομένα του τόπου σας).

Παναθήναια

Μεγάλα ή «εν άστει Διονύσια»

Ανθεστήρια

Ελευσίνα.